

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel havonta
Előfizetési ára:
1 évre 1 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270 sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m — Kiadóhivatal: Kispeszt, Thököly-út 18.

„Menjetek eléje vigassággal!”

A 100-ik zsolttár felirata: Hála-ének az Isten népe számára. Az Isten népe mi vagyunk. Istené vagyunk azon a réven, hogy a Jézus Krisztus bennünket egyenként és személy szerint megváltott minden büntől, a haláltól és az ördögnek hatalmából megszabadított és magáévá tett. Vagyis a családfánk itt nem játszik szerepet. Mi az apáinktól hiábavaló életet örököltünk valamennyien. A test és a vér nem örökölheti ma sem Isten országát. Csak a Jézus Krisztushoz tartozás avat Isten népévé.

Nagy dolog az, hogy ezt a szent népet arra szólítja fel az ige, hogy menjen Isten elé. Mert egyébként az ember menekül és bujik Isten elől. Az emberek inkább szeretik a sötétséget, mint a világosságot, mert cselekedeteik gonoszak. Az emberek egymástól várnak dicséretet; ebből következik, hogy olyan cselekedeteket visznek végbe, amelyek embereknek tetszenek. Az apostol azt írja önmagáról: „Bizonyára, ha még embereknek igyekezném tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék.” A világ barátsága el-lenségeskedés Istennel. Amikor Jézus azt mondta, hogy az emberek kezébe fog adatni, mindjárt hozzátette, hogy az emberek pedig meg fogják őt ölni. Luther Márton tanítása az emberről az, hogy az ember Krisztus váltsága nélkül elvesztett és elkárhozott.

Nyilvánvaló tehát, hogy igen nagy különbségnek kell nemcsak

lenni, hanem mutatkozni is Isten népe és a nem-népe között. Ezt a különbséget hangoztatni, aláhúzni és kidomborítani különösen akkor szükséges, amikor az ördög azt szeretné elhitetni az Isten népével, hogy alapjában véve nem is olyan nagy a különbség a Krisztus gyülekezete és a világ között, hogy az évszázadok — keresztyén évszázadok! — folyamán a kovász már átjárta az egész tésztát. „Ne szabjátok magatokat e világhoz!” Ez a parancs nemcsak az őskeresztyéneknek, hanem a XX. század keresztyéneinek is szól. Ügyelnünk kell arra is, hogy a választóvonalakat ember és ember közt ne ott vonjuk meg, ahol a világ. A választó vonalat egészen határozottan meghúzza Isten igéje: Krisztus rokonai azok, akik a mennyei Atya akarát cselekszik; nem lehet két úrnak szolgálni, Istennek és a Mammonnak; a hívőnek nincs köze a hitetlenhez; ne legyetek hitetlenekkel felemás igában.

A megkülönböztetéshez nem farizeusi gög kell, ez a gög azokban található, akik olyasmivel dicsekednek, ami az Istentől elválaszt; hanem mélységes alázatosság és nagy bátorság kell. Mert az Isten akarata szerint való különbségtévés kegyvesztetté tesz a világ fiai előtt. Nemcsak, hanem önmegtágadást, önmagunk meggyűlöletét, a keresztnék, a kereszt gyalázatának, kínjának és terhének vállalását jelenti. Isten népe Isten elé megy vi-

gassággal. Isermjük a világi felvulnásokat, azoknak lármáját, ütemes lelkesedését. A világ nem Isten elé menetel. A világ a kárhozat felé menetel. A világ nem Istenben vigad. A világ a maga bűneiben és a mások nyomorúságán vigad. Annak örül, minél kínosabb szenvedést, minél szörnyűbb nyomort tud zúdítani az emberek millióira. Ilyen vigalommal természetesen nem Isten elé vonul. Természetesen kerüli Isten orcáját. És minél távolabb jut Istentől, annál erősebb kábító szerekre van utalva, hogy minden balsejtjelme mellett is vigan menetelhessen.

A misszió munkaereje és hatékonysága függ attól, hogy Isten népe tudja és megőrizze és kimutassa a különbséget önmaga és a világ között. A só más, mint a föld; a világoosság más, mint a sötétség; a hegyen épült város más, mint az ingovány; a kovász más, mint a liszt. Isten népének a világ irányában van nagy felelőssége; vannak nagy feladatai; van kötelező szolgálata. De mindezt csak úgy tudja vállalni és végezni, ha sohasem felejt, hogy más, mint a világ és hogy az öröme, bánata szintén egészen más, mint a világ öröme és bánata.

Schwartz Frigyes Keresztély, a király papja.

Irta: Richter Pál.

Ford.: Zarándi Attila.

(Folytatás.)

Alig akad misszionárius, aki valaha is olyan nagy közéleti működést fejtett volna ki, mint Schwartz. El is nevezték a „király pap“-jának. De vajjon tulajdonképpen hivatása, a missziói hivatás nem szenvedett-e rövidséget? Semmiképpen! Az volt és maradt számára a fő Trichinopoliban éppúgy, mint Tandsaurban. Akármennyi világi tisztesség jutott is osztályrészeül, ő megmaradt egyszerű misszionáriusnak. Jézus Krisztus szolgájának lenni, ez volt számára a legnagyobb tisztesség, minden időben. Az angol kormány, a tandsauri radsa, az arkoti nábob, sőt maga Heider Ali is gyakran nagy tiszteletdíjjal jutalmazták nekik tett értékes szolgálatait. Schwartz ennek révén jómódú emberré lehetett volna. Ő azonban egy fillért se vett el ebből a pénzből a maga számára, mindent a misszió érdekében használt föl és örült, hogy ezt megtehetette. Azokban az években is, amikor az ország kormányzását kellett vezetnie, mindig föludulás volt számára, ha a gyakran annyira kellemetlen kormányzati ügyektől a szeretett ifjúság oktatásához menekülhetett. Csakhamar elfelejtette minden bosszúságát.

Gazdag áldás nyugodott missziói tevékenységén. Amikor lakóhelyét áthelyezte Trichinopoliból Tandsaurba, az előbbi helyen többszáz megtért keresztényből álló, gyülekezetet adhatott át

utódainak. Ezeket ő gyűjtötte össze. Az eredmény még nagyobb volt Tandsaurban. Voltak évek, amikor ötszáz pogányt vehetett föl a keresztyén gyülekezetbe. Halálakor a gyülekezet 2800 lelket számolt.

Az áldás azonban nem korlátozódott Trichinopolira és Tandsaurra. Minden munkája mellett is talált időt, hogy az evangéliumot eljuttassa az Előindia déli csücskén lévő Tinneveli vidékére. Szeme már ezen a távoli helyen tett második látogatása alkalmával látta a lelki búza-mező reménnyel teljes zöldelését. Számos megtért pogányt keresztelhetett meg és megalapíthatta a keresztyén gyülekezetet. Ezt legkedvesebb és legügyesebb bennszülött segítójének, Sattianadhnak felügyeletére és gondozására bízta. Ez volt a kezdete a nagy Tinneveli Misszióknak, amelyhez jelenleg több mint 100.000 bennszülött keresztyén tartozik.

Majdnem egészen csodálatos fogadtatásra talált Schwartz az evangélium üzenetével a kallereknél. Ezek veszélyes népség, nevezetesen hivatásos rablók és tolvajok voltak. A Tandsaurtól délre elterülő hegységben és erdőkben tanyáztak, valóságos országos csapást jelentettek az egész vidék számára. A tandsauri radsa, Madura királya, az angolok, hiába igyekeztek útjukat bevágni. Elrejtett búvóhelyeiken nem lehetett hozzá-

juk férni. Amikor egyszer Schwartz átutazott ezen a vidéken, ezek a tolvajok ellopták aranygombbal ékesített sétabotját. Ennek viszonzásául elhatározta, hogy — elviszi hozzájuk az evangéliumot. Amikor erről a szándékáról hallottak, aggodalmasan rázták fejüket és igyekeztek kiverni fejéből ezt a képtelen gondolatot. Ő azonban véghezvitte szándékát. És — alig hinné az ember — a csoda sikerült neki. A kallerek először bizony gyanakodó szemmel néztek rá, hiszen titkos angol kémnek tartották. Fáradhatatlan szívességével végül is legyőzte őket. Jó részük elhagyta a régi tolvajmesterséget, rendes, békeszerető emberré lettek és arcuk verejtékével, becsületes fölműves munkával keresték meg kenyerüket. Amikor régi cimboráik sanyargatták őket, mert nem akartak többé résztvenni a rablóhadjáratokban, akkor is inkább eltűntek az igazságtalanságot. Ezzel a békeszeretettel odajutottak, hogy végül is békében hagyták őket.

Schwartz minde munkák közepette megöregedett. 1797. októberében elérte azt a korhatárt, amelyről Mózes szól a 90. Zsoltárban: „A mi esztendeinknek napjai hetven esztendő.“ Érezte, hogy

közel az idő amikor leteheti majd vándorbotját, miután majdnem fél évszázadig állt missziói szolgálatban, bőségesen hordozta a napnak terhét és hevét. Még ugyanebben az évben betegeskedni kezdett. Ez volt a közeli búcsúzás hírmondója. A vég nagy hamarsággal eljött 1798. februárjában. Vidám és nyugodt volt. Még a halál küszöbén is azt állította, hogy nincs boldogabb szolgálat a világon a missziói szolgálatnál. Az Úr 1798. február 13-án hazahívta hű szolgáját. Milyen nagy részvétet váltott ki a hír országwide! Európaiak, keresztyének és nem keresztyének, bennszülöttek, — keresztyének, pogányok és mohamedánok, előkelők és közemberek egyformán gyászolták. Valamennyien érezték: nagy jóltevő ment el tőlük! Gericke misszionáriusnak kellett volna tartania a gyászbeszédet, de a megindulástól egy szót se tudott szólni. Az elhunyt hűséges szolgálója pedig, amikor a koporsót a földre becsátották, így siratta: „Óh, atyánk odavan!“ Sok szívben visszahangzott: „Óh, atyánk odavan!“ Serfodsi rádsa fehér márvány sír-emléket, a templomban pedig emléktáblát állíttatott a szeretett tanítónak.

— Vége. —

Gondolatok, a Cselekedetek könyvének olvasása közben.

Irta: Kunos Jenő, Kína.

Minden emberi gyengeségük és ellen-szenv ellenére is a zsidók vonzottak körükbe pogányokat. Ilyenirányú missziójuknak nagy segítségére volt a görög nyelvű Ótestamentum, az úgynevezett Septuaginta. Pál apostol gyakran talált istenfélő görögökre, prozelitákra. Gondoljunk csak az antiochiai esetre, ahol a pogányok kérik Pált, hogy a következő szombatban nekik prédikáljon. A hitre jutók között is állandóan említés történik az előkelő görög asszonyokról és férfiakról. Az említett Szentírás ismereten kívül ezek a prozeliták megtanultak léleken és igazságban imádkozni és felismerhették a gyülekezet jelentőségét. — Jártunk-keltünkben láthatjuk a budhistákat imádkozni. Az elmúlt vasárnap is, amikor a kompra várakoztunk, közvetlen mellettünk forgatta szapora ujjával olvasójának szeméit egy vallásos pogány asszony. Ezekből lesznek a legjobb keresztyének,

jegyzí meg egyik misszionárius társunk. De milyen nehezen téríthetők meg, teszi hozzá a másik. Ezt a véleményt megerősítette egy egyszerű ember bizonyágtétele, aki mikor magánosan jött az előkészítő tanításra, az imádkozással kapcsolatban elmondotta, hogy hiába beszél pogány nővérenek imamormolásának hiábavalóságáról, nem akar rá hallgatni, pedig az egyik másik nővére is keresztyén már. S talán azt is mondhatjuk, hogy a mostani emberalkotta vallásosság még mélyebre sülyedt imádkozó kegyességében, mint az apostolkorabeli. A lármás, zajos, dobos és cintányéros templomi gajdolás mellett, némelyik pogány templom imádmot is rejteget itt Kínában is. A keresztyénségnek itt Kínában nem voltak olyan előtte járói, mint a zsidó gyülekezetek prozelitái, megérezhető itt az imádkozás tanításának terén is.

Pál apostolnak egyengetett útja volt a gyülekezetalkotás terén is. Itt a távolkeleti vallásokban nincs közösség, nincs gyülekezet, amelyhez hozzátartozik valaki. Bármely pogány tartozhat egyszerre több valláshoz, mindegyiknek tanításából követ annyit, amennyire éppen szüksége van. Nem térítenek senkit és legújabbán megélenkülő vallásos propagandájukkal sem akarják megbotránkoztatni a másik irányhoz tartozókat. Papjaik bezárkózva élnek templomaikba, olyan remeték, akik e világ változásairól nem igen akarnak tudomást szerezni. — Mennyivel más a keresztyén gyülekezet, amelybe az első időktől fogva a szentek tömörülnek. Csoda-e, hogy a keresztyénné lenni kívánók előtt kezdettől fogva hangsúlyozni kellett Kínában a gyülekezet jelentőségét. Tudjuk jól, hogy már Pál apostolnak sokat kellett tusakodnia imádságában, folytonos levelezést kellett folytatnia, hogy a gyülekezet az maradjon, aminek lennie kell, a szentek közösségének. S ha már ott erősen munkálkodott az ősellenség, akkor itt még inkább. Mégis, habár lassan, de egyre erősödnek a gyülekezetek Kínában is. Így tett sok gyülekezet, sőt egyházi közösség kezdő lépéseket a teljes önállóság felé! S a kínai gyülekezetek átvették az itteni vallásokból teljesen hiányzó, de a keresztyénséggel vejejáró missziói lelkületet. Az élő gyülekezetnek vonzó erőt kell képviselnie.

A diasporában szétszórta élő zsidósgából kapja Pál apostol munkatársainak táborát. Ő soha nem utazott egyedül, nem dolgozott egyedül. Ki előtt ne volna ismeretes a görög atyától és zsidó édesanyjától származó Timotheus szerepe. De nem kevés szerep jutott az alexandriai származású Apollós munkájának. Ő róla is az Írás jó bizonyosságot tesz: „ékezzőló férfit, az írásokban tudós vala” (Csel. 18, 24.), Apollós amellett, hogy ismerte az útját egész addig, amíg azt Keresztelő János, a mi Urunk útegyengetője azt kifejtette, ismerete mellett lélekben buzó, lélektől hajított volt. Apollós személye a legjobb bizonyíték a szórványban élő zsidóság-misszionárius elő-képző feladatára nézve. Az ő személyével kapcsolatba a személyes misszionálás megtestesítői Akvila és Priscilla. Ezek az iparos, földönfutó emberek tanítják meg a tudós Apollóst nyilvánvalóbban az Úrnak útjára, azaz az Úrra, a Jézus Krisztusra! (Ez a két ember ugyanazt a feladatot végezte, mint András, amikor elvezette testvérét,

Pétert, az Úr Jézushoz.) Akvila és Priscilla személyes biznyságtevéseinek lett az eredménye, hogy Apollós átmenvén Akhájába, „sokat használta azoknak, akik hittek vala a kegyelem által” (Csel. 18, 27.). Így használta fel az Úr őt arra, hogy a mennyei esővel öntözze azokat, akiket Pál apostol plántált, munkatárssá lett. — Kínában bizony sokáig kellett nélkülözni a gyülekezetből kinövő és később „öntöző” feladatára rendelt munkatársakat. Az észak-kínai keresztyén „diasporának” legnevesebb és legismertebb igehirdetője, Vang Ming-Tao. Ő maga mondotta el nekem, hogy már gyerek korában szerezhetett bizonyos keresztyén ismereteket. De azután munkás ember lett, „kuli”, mint ő fejezte ki. Bezárkózott szobájába szabad idejében és már szerzett ismeretei alapján valami kényszerítette őt, hogy éveken át gondosan tanulmányozza az írásokat. A személyes biznyságtevéket az ő életében nem Akvilának és Priscillának hívták, hanem egy bizonyos misszionárius családnak. S ma Mandzsuriatól a Jangtze folyótól délre eső tartományokig „sokat használta azoknak, akik hittek a kegyelem által.”

S eme nevesek mellett mit mondjunk azokról, akik kísérői és segítői az apostolnak? (Barnabás, Aristarchus, Timotheus stb.), vagy akik Pál levelezését segítik (mint pl. Tertius). A Kínában folyó missziói munkában is hogy milyen segítségre szorul a misszionárius, amikor úton van, azt el sem tudjuk otthon képzelní. Az eldugott vidékeken lakók nem tudják megérteni a misszionáriust, gyakorlati dolgokban esetleg nem akarják. Ha sürgős lenne az útja, avagy esetleg megbetegszik, még a rendesnél is jobban megválnák a külföldinek a zsebet, különösen új emberrel, a viszonyokkal ismeretlen egyénekkal tesznek azt, amit akarnak. Ezért mondja még az utazni nem szerető kínaiak közmondása is, hogy: Otthon ezer nap is jó, idegenben egy nap is kellemetlen. — Az apostol talán a munkában megkeményedett és elnehezült kezével nem tudott írni. Kínában pedig még a festéshez szokott nyugati ember sem tudja úgy forgatni a szörből készült kínai ecsetet, hogy folyékonyan tudja írni a nyomtatottól annyira elütő sok ezer kacskaringós betűjelet. Hálára érdemesek a Tertius kínai utódai, akik csaknem teljesen egyedül végzik a missziói munka irodalmi részét (fordítások formájában).

A zsidó gyülekezet véneinek szerepét tökéletesebben töltötték be azok,

akiket a páli gyülekezetekben választottak meg erre a feladatra. Ami azokban a gyülekezetekben természetesen látszott, nem volt olyan magától értetődő itten. Kelet régi vallásaiban minden kimerül az egyes napokra szorítóköző ünnepi szertartásokkal, áldozatok bemutatásával, míg a hétköznapok életfolytatásának mikéntjével sem az istenek, sem a papok nem törődtek. Az újszerűség bélyegét viselte magán a kínaiak között a lelkivigyzók, a presbiterek tisztje. A presbiteri hivatás elterjedését azonban megkönnyítette a kínai patriarchális társadalmi rendszer és az öregeknek általános és szerfelett való tisztelete. A gyülekezetek eme vénei mondják sokszor a bevezető imádságot az istenszetelet folyamán, avagy ők kérik a gyülekezetre a szent szolgálat végeztével az áldást. A pogányok között mozogva Pállal kezdődően a misszionáriusok mindig szükségét érezték az ilyen bizalmiférfiaknak, akikkel térdreeseve imádkozhatnak.

A nagy apostol sikeres munkálkodásának megvolt az isteni bölcseségből eredő előkészítése. És volt láthatatlan háttere is. A kibocsátó antiochiai gyülekezet. Nem véletlen, hogy annak a gyülekezetnek köréből indul el az első két élethivatásos misszionárius, amelynek tagjait először nevezték keresztényeknek. Bizonyára nem azért, mert folyton ajkukon hordották ezt a nevet, hanem azért, mert Krisztus-követőknek találták őket. Olyan méretű munka mögött, mint amilyennek emberi eszköze volt Pál apostol — pillanatig sem kisebbítve az isteni kegyelem áldott munkáját, amelyet már első sorainkban kihangsúlyoztunk — átütő erejű gyülekezetnek kellett lennie. (Ilyenek voltak az újabb időben pl. a herrnhuti, vagy a hermansburgi maroknyi gyülekezet.) Meg kell állapítanunk, hogy az antiochiai gyülekezetnek sok volt a prófétája és tanítója, akik nem jövendőmondók voltak, sem pedig ismeretközlő, mai értelemben vett tanítók, hanem Szent Léleknek engedelmeskedő, hódító bizonyágtévők. Ők ugyancsak ennek a Léleknek engedelmeskednek akkor, amikor a pogányoknak is átengednek kettőt a gyülekezetük munkásai közül. (Csel. 13, 1—3.) Sem Tarzus, sem Jeruzsálem nem vonzotta Pál apostolt annyira, mint Antiochia. Ebben a gyülekezetben szívesen időzött. Sokat beszélt a feltárt kapukon bemenő

„atya-fiakról“, a Mennyei Atya megtalált fiairól. S a gyülekezet és az apostolok együtt örvendeztek. Hálát adtak és nem akartak folyton igát akasztani az atyafiak nyakába, amin a jeruzsálemiek folyton mesterkedtek. Pál apostol biztosan vágyva-vágyott ezután a lelkiotthon, lelkiközösség után. — Ebben van a mai misszionáriusok időnkénti szabad-szólásának is értelme. A három ízben megismételt út hány évet vett igénybe Pálnál, azt nem tudjuk, de utána is csak kevés misszionáriusnak adatott meg, hogy többször térjen vissza „Antiochiájába“, mint háromszor. — Túlzás nélkül állapíthatjuk meg, hogy Kína némely városi gyülekezetének is vannak szükségén felül s így másoknak átengedhető evangelistái. Nem réj járt itt szülővárosában Li lelkész. Édesapja is itt volt evangélista Vuchangban a svéd misszió kitélkében. Azok a misszionáriusok, akik velünk együtt többször is hallhatták beszámolóját, már régebbi kapcsolataik alapján is „jó bizonyágot tettek róla“. Jelenleg a Krisztus Egyháza Kínában nevű mozgalom misszionáriusa, amely mozgalomnak főcélja a meg nem szállt délnyugati országgrészben hathatós evangéliumi munka felvétele és lelki-anagyi alátámasztás lehetőleg a kínaiak önjeléből. S mindez az odamenekült százazrekre való tekintettel, akiknek különleges szüksége van pásztoroló szeretetre, igazi missziói munkára. Valóban örültek azok, akik ezekről a csodálatos missziói lehetőségekről hallottak.

Pál apostol számára azoban fontos volt lelki szempontból minden gyülekezet. Ha nem tudott betérni hozzájuk legalább egy napra, akkor levelekkel látta el őket. Amikor Itáliába érkeztek meglátja az elébe jövő gyülekezeti tagokat, akik Rómából lejöttek eléje, akkor hálaadással telik meg a szíve Isten iránt és ugyanakkor bátorságot vett! (Róm. 28, 15.) — S magam is tapasztaltam, hogy akkor, amikor minden esüggedésre készlet, akkor a keresztény gyülekezetnek, a Krisztus-hívó kínaiaknak pusztá látása is bátorít és hálára készít mások vetéséért. Hiszen mi részben már azt aratjuk, amit mások vetettek. „Én annak aratására küldtelek titeket, amit nem ti munkáltatok, mások munkálták és ti a mások munkájába álltok.“ (Ján. 4, 38.)

(Folytatjuk.)

Közgyűlés.

A Magyarországi Evangélikus Misszióegyesület

1942. évi november hó 18-ikán, szerdán, délután 4 óra 30 perckor, Budapesten közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Megnyitás.
2. Titkár jelentése.
3. Ellenőr jelentése.
4. Pénztáros jelentése.
5. Kiadóhivatal jelentése.
6. Iratterjesztés jelentése.
7. Missziói Gyermekszövetség jelentése.
8. Fiókegyesületek (Felsőszeli, Győr, Kiskőrös, Nyiregyháza, Szarvas, Székesfehérvár) jelentése.
9. Népfőiskolák (Nagytarcsa, Orosháza) jelentése.
10. Egyéb ügyek: a) Alapszabálmódosítás; b) Az egyesületi lelkeségi állás; c) Irodahelyiség a KIE székházban; d) Orosházi Népfőiskolának kölcsön; e) A Református Külmissziói Iskolához való viszony.
11. Javaslatok, indítványok.
12. A közgyűlés berekesztése.

A közgyűlésre a Misszióegyesület tagjait és a külmisszió barátait testvéri szeretettel meghívjuk.

Erős vár a mi Istenünk!

Budapest és Lébény, 1942 október 27-ikén.

Dr. Molnár Gyula
világi elnök.

Németh Károly
egyházi elnök.

H I R E K.

A IV. Országos Protestáns Napok.

A magyar protestánsok egyetlen átfogó egyháztársadalmi egyesülete, az Országos Bethlen Gábor Szövetség ebben az esztendőben is hagyományos bensőséggel — immár negyedikben — rendezi meg október 31—november 12-ig az Országos Protestáns Napokat Budapesten. A Vigadóban és a protestáns templomokban rendezendő Reformációi Emlékünnepélyen kívül ünnepi istentiszteletek, közös protestáns evangelizációk, protestáns asszonykonferenciák és ORLE ülések lesznek. A protestáns cserkész- és levanteegyesületek ünnepélyt tartanak a Vigadóban, utána koszorúzó-futárlánc protestáns nagyjaink emlékművéhez. A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság irodalmi délutánt rendez. Ezenkívül Protestáns Irodalmi- és Művész Est, a különböző evangélikus egyesületek és testületek ülései, rádióelőadások, valamint a Magyar Bibliatársulat alakuló közgyűlése egészítik ki a Napok rendjét.

Újabb diapositív filmekkel egészült ki a készletünk: Hogyan végzik a missziói munkát? Missziói munka a délamerikai indiánok, négerok és ázsiaiak között. A germánok ősvallása. Japán földje, népe, szokásai, vallása I—IV. Körutazás

Japánban. A szovjet harca Krisztus egyháza ellen. — Régiók: A finnek Ambrosius földi munkája I—II. Neuendettelsauertsi misszió Újguineában. Berlini misszió Kínában I—II. A bási misszió munkája Kínában I—II. A 100 éves lipcei misszió. A protestáns világmiszió innen-onnan. Páriák. Isten-gyűlölet Oroszországban. Nagy misszionáriusok arcképei. — A filmek és gépek használat közben romlanak, ezért a díjtalan kölcsönzés fejében, a portóköltésen kívül, tetszés szerinti adományt kérünk. Gépet és filmet a titkárnál kérjünk: Budapest, VI., Bajza u. 45.

Elnökünk családi gyászra. Dr. Palágyi Elek, ceglédi kir. járásbíró, tart. honvédelmadnagy, dr. Molnár Gyula elnökünk veje, szeptember 15-ikén, a Don mellett harokban, 34 éves korában hősi halált halt.

Bélyeg és staniolt kaptunk dr. Molnár Gyulától és a Harangszó szerkesztőségén keresztül. Gyűjtsünk használt bélyegyet és küldjük a misszióknak!

Budapesti missziói órán októberben Danhauser László titkár tartott előadást a japán missziói munkáról. Vitéz Sréter Ferenc a bűnvallásról írásmagyarázatot tartott.

Kérelem. Nagy szeretettel kérünk minden lelkészi, tanítói vagy belmisszionárius testvért, hogy ha egy missziói ünnepélyt vagy gyermekszövetségi összejövetelt is tartottak (akár a vasárnapi iskola keretében, akár külön), egy lapon tudassák azt a titkárral, hadd lássuk a fejlődő munkát és hadd küldjünk könyvnyomatos anyagot az egyes összejövetelekhez A fiókegyesületek 1941—42. évi jelentését is nov. 1-ig kérjük a titkár címére megküldeni.

Kunos Jenőtől október 15-ikén érkezett Danhauser László titkárunkhoz a Magyar Vörös Kereszt útján a következő, 1942. június 3-ikán kelt távirat: „Kunos Jenő, Shekow, Lutheran Theol. Sem., Hupeh, China. Mindhármán jól vagyunk. Hazuról nem kaptunk levelet egy éve. Anyagiakban egyelőre nincs hiányunk. Küldhetne-e misszió havonta százötven márkát hankoui német bankba. Üdvözljük összes rokonainkat, ismerőseinket. Isten velünk.“ A táviratban foglaltakhoz megjegyezzük, hogy augusztus hónapban, tehát két hónappal a sürgöny kelte után, Kunos Jenőnek Egyesületünk tudot küldeni 3000 márkát.

Nyiregyháza. Veczán János írja Nyiregyházáról, hogy ott a külmisszió egyik lelkes híve, már négy éve Istenben boldogult Sajben Pálné, halálos ágyán a jegy-gyűrűjét a külmisszióra adományozta. Margócsy Emil, nyiregyházai fiókegyesület elnöke, azóta minden közgyűlésen megemlékezik erről az áldott adományról. Így történt az idei közgyűlésen is. A megemlékezés után Rözse István lelkészelnök azt a kérést intézte a tagokhoz, hogy a nemes példát kövessék azzal, hogy mindenki jegygyűrű gyanánt legalább egy tagot szerezzen a fiókegyesületnek; a lelkészelnök kérését megszivlelték a tagok és a tagok száma tetemesen megsaporodott. A külmisszió barátai mindenütt követhetnék ezt a példát! — A fiókegyesület október 4-ikén tartott ünnepélyt, amelyen igen szép sikerrel szerepeltek a „Fébé“ egyesület kebelében működő „Elim“ nyomoréky-gyermekek-otthon leánykái; sokak szívét meghatotta az a nyomor, amelyben a pogányok szenvednek.

Az orosházi Népfőiskolának a Kajos János nevelő-lelkész összeállításában megjelent Értesítője szerint az 1941/42. tanfolyamon 22 növendéke volt. Csepregi Béla helyébe Kajos János lett a nevelő-lelkész. A tanfolyamon mint előadók huszonegyen működtek közre, tisztelet-

díj nélkül, önkéntes és önzetlen szolgálatként vállalva a munkát. A Népfőiskola saját házat akar szerezni, mert eddig bérelt házban volt elhelyezve. Szervezőtestülete az orosházi evangélikus KIE férfiscsoport; felügyelője Péterfia Zoltán gimn. tanár, igazgatója Orbán János ev. kántortanító, nevelője Kajos János ev. segédlelkész. Számadása szerint a bevétel 9476 P 75 f., a kiadás 8701 P 79 fill. Az 1942/43. évi tanfolyamra a teljes ellátási költség 160 P. Az iskola felvesz 17—22 éves földműves ifjakat, de a földműveléssel közeli kapcsolatban levő iparosokat (molnár, bognár, kovács, szücs stb.) is. Ez volt a népfőiskola II. évfolyama.

A Lipcsei Misszió hírei. A Délafrikában internált misszionáriusokról jelentik az andalusiai táborból, hogy ott egy tanfolyamot kezdtek a második teológiai vizsgára való előkészítés céljából. A legtöbb fiatal misszionárius résztvesz ezen a kurzuson, amelynek előadói Höflich, Leistner, Dr. Tscheuschner és Rother. — Leuschke misszionárius felesége a salisbury-i táborban meghalt; most Leuschkét is áthelyezték Salisburybe, a férfitáborba, s megengedik neki, hogy a női táborban levő 5 és 3 éves gyermekeit rendszeresen meglátogassa. — Keletafrikában D. Reusch a Lutheránus Egyházszövetséghez csatlakozott gyülekezetek számára benschülött lelkészek („pásztorok“) kiképzésére tanfolyamot kezdett Maranguban. Ebből a hirtől is kitűnik, hogy a keletafrikai német missziók munkája nem állt meg, hanem erőteljesen folyik. — Indiában a lutheránus tanul egyház szemináriumi tanfolyamot nyitott. A tanul egyház egész területéről 16 fiatal tanítót hívtak be. Ezek a tanítók a tanítóképzései kiképzésüket már befejezték s szakvizsgájukat letették. Azonban az állami tanintézetekben a vallástanításra módszeres kiképzetésben természetszerűleg nem részesültek. Ezt a kiképzést pótolják most. A tanfolyam vezetője egy Szavarimuthu nevű fiatal lelkész, aki Madraszban, a Lipcsei Misszió Fabricius-iskolájánál több év óta mint vallástanár működött s egyidejűleg a Gurukul theológiai iskolánál is tartott előadásokat. Szavarimuthu a tambarami missziói világkonferencián is résztvett mint delegátus. Új munkájába tehát igen jó előképzettséget és gazdag tapasztalatokat visz magával. A tanfolyamot Palladamban rendezik. — Atis-tam Dávid, a rangooni tanul lutheránus gyülekezet vezető tagja, Rangoonból

Brit Indiába menekülés közben családjának 19 tagjával együtt repülőátadás áldozata lett. Az előindiai Pudukottahból származott s mint magasrangú adóhivatali tisztviselő került Rangoonba. Mivel nagy jövedelme volt, nemcsak gyermekei és unokái, hanem a testvérei is jórészt utána mentek Rangoonba. A rangooni lutheránus gyülekezetnek nagy jóltevője volt; a gyülekezet tulajdonát képező házban lakott, amelynek haszonbérértéke alig tett ki 30 rupiát. Atistam önként 100 rupia házbért fizetett, hogy a gyülekezet minél előbb letörleszthesse építkezésekből eredő adósságát. A templomépítés költségeihez felesége ékszereinek eladásából befolyt összeget adományozta. Mikor Rangoon városa a tavasszal veszélyeztetett helyzetbe került, Atistam mint magasrangú tisztviselő könnyen biztonságba helyezhette volna magát, hogyha valamelyik repülőgépen helyet tartatott volna fenn magának.

Nem akart azonban népes családjától elválni, s azért a családjának tagjaival, mint sok ezer más indiai, a földi utat választotta Asszamon keresztül. Május 9-én egy nagyobb helységbe értek, ahol jó szállást kaptak. Május 10-én reggel családi áhitatot tartott s utána egymagában tovább olvasta a Bibliát és imádkozott. Hirtelen megszólalt a sziréna s majdnem egyidejűleg már hullottak a bombák, melyek őt és családjának 19 tagját megölték. Azonkívül néhányan megsebesültek s még most is kórházban fekszenek. Csupán hárman maradtak sértetlenek, akik éppen künn voltak és egy mélyedésben hasra fektüdtek. Ezek találtak rá meghalt és megsebesült hozzátartozóikra. Atisam Dávidnak még kezében volt a Bibliája. Atisam Dávidot az egész lutheránus tamul egyházban ismerték. A család pusztulása a tamul-föld egész lutheránus keresztyénségével közelről érezteti a háború borzalmaival.

Kimutatás

szeptember hó 23-tól október hó 22-ig beérkezett összegekről.

Tagdíjak: 1940 42-re: Vitális Szilárdné Kispeszt 3, Seebach András Tét 3 (1) P.

1941-re: Váci János Terény 3 (1), Váci Jánosné 1 (1) P.

1942-re: Budapestről: Luchesi Róbertné 3 (1), Danhauser László 3 (1), özv. Vásárhelyi Dezsőné 3, Kaposi Sarolta Nagykatá 3, Orosházáról: Hajdu Mihályné 1, Héjjas Györgyné 1 (1), Gulyás Sándorné Kispeszt 3, Gera Erzsébet Makó 1, Fuchs Pál Iharosberény 3, cs. Gyürky Anna Rimaszombat 3, Ev. Nőegylet Léva 1, Pílisí Márton Mezőberény 3 (1) P.

Offertórium: Budapest üllő-uti külm. óra 8.52, Ev. Testvérközösség Újvidék: 19, Gércé (aratási hálaadási) 7.61 P.

Adományok: Kispestről: Bodnár Pál 1, Vitális Szilárdné 2, Fuchs Pál Iharosberény 2, Sörlei Lászlóné Nagykanizsa 5, Radocsay Jenőné Budapest 2, Erdőkürti bibliakör 10.10, Pílisí Márton Mezőberény 6, Gerth Hermin Klotildiget 2, Petróczy János Nagyvázsony 4, Névtelen adományok Gércé 5, özv. Máthé Antalné Komárom 4.80, Leánynepfőiskolások Gyenesdiás 8.60, Veöreös Imre Győr 2 P, özv. Ary Lajosné Kistarcsa 5 P.

Perselygyűjtés: Kaposi Sarolta Nagykatá 6.26, Budapestről: Luchesi Róbertné

13.02, özv. Bernáth Lajosné 23.38, 694. sz. persely Osgyán Oszkár 18, Szelényi Károly 4.13, Budapest—Angyalföldi bibliakör 9.70, Písch Samu Léva 3, Schuller Ödön Nagybánya 6 P.

Gyermekszövetség gyűjtése: Óbuda 0.58 P.

Kunos Jenő missziójára: Budapestről: Medgyaszay Piroska 10, Radocsay Jenőné 5, Pataki Vilma 4, Rimár Jenő 2, Danhauser László 2, Órimogyorósi ev. lelk. hiv. 2, Kaposi Sarolta Nagykatá 2, „Atom” Mezőnagymihály 8, özv. Kertész Lajosné Várpalota 2, Sággy Jenő Balatonszárszó 2, Zalán Frigyesné Aszód pengő.

Rokonépek missziójára: Sággy Jenő 2 P.

Használt bélyeget, staniolt adtak Petróczy Petróczy János, Pataki Vilma, Reiter Miklósné és a Harangszó kiadóhivatala.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!
Budapest, 1942. október 22.

Csekkszámla száma: 16.188.

Rimár Jenő
pénztáros
VI., Főti-út 22.